

Rätt filter ger renare luft

Ett korrekt valt filter är en förutsättning för ett bra ventilationssystem. Fel filter kan förändra både luftflödena och luftkvaliteten. Fel filter kan också göra det svårare att underhålla systemet.

– Det är inte helt enkelt att välja filter i dag, utbudet är stort och behoven som ska uppfyllas varierar också, säger Anders Freyschuss, VD på Camfil Svenska AB.

Ett ventilationssystem måste hålla i många år, kanske byggnadens hela livstid. Funktionskraven som ställs på systemet är desamma oavsett hur gammalt systemet är. Inte minst därför är det viktigt att hela tiden underhålla systemet så att det fungerar som det är tänkt från början.

Om det är något fel på vattenledningssystemet märks det – det är ju enkelt att upptäcka att vattnet som kommer ur kranen ser smutsigt ut, eller smakar konstigt. Med luft är det betydligt svårare, om det inte är dålig lukt som sprids. Dålig lukt beror dock sällan på ventilationssystemet.

Om ventilationssystemet inte fungerar som det ska försämras luften gradvis. Vistas man ofta i byggnaden kan det ta mycket lång tid innan man märker att något är fel, dessutom är tecknen på dålig luft ofta relativt diffusa. De som vistas i lokalerna kanske blir tröttare än vanligt, de kan få huvudvärk eller också klagat på att luften är torr.

Om det kommer klagomål om trötthet, huvudvärk eller torr luft är det en kraftig varningssignal.

– Det ska inte behöva gå så långt att människor börjar klaga på inomhusmiljön. Alla som är ansvariga för en byggnad, oavsett om det är en arbetsplats eller ett bostadshus, bör mäta luftkvaliteten med jämna mellanrum. Då upptäcker man mycket snabbt om systemet fungerar som det ska, säger Anders Freyschuss.

För att ett ventilationssystem ska fungera som det är tänkt krävs ett bra filter – som dessutom är fräscht. Filter stoppar föroreningar utifrån, moderna filter stoppar även ultrafina partiklar.

Filter håller också själva ventilationssystemet rent.

– Idag är många medvetna om hur viktigt det är att rena luften, inte minst från ultrafina partiklar. Det finns mängder med studier som visar att vår hälsa påverkas kraftigt av just sådant. Inomhusluftens kvalitet har blivit allt viktigare och är numera faktiskt en konkurrensfaktor för den som vill attrahera hyresgäster eller rekrytera välutbildad personal, säger Anders Freyschuss.

Höga krav ger bättre effekt

Luftfilter används för att avlägsna föroreningar samt ta bort levande och döda mikroorganismer i luften.

– Ett problem med filter är dock att de byts för sällan. Många är mycket noga med att välja rätt filtertyp när de installerar sin anläggning, sedan tänker de inte på att filternas uppgift ju är att samla upp sådant som inte ska släppas in i huset. Det betyder faktiskt att ett filter ska bli smutsigt, säger Anders Freyschuss.

– Ett smutsigt filter fungerar naturligtvis inte som det ska, det kan till och med göra luften sämre.

En rekommendation som kommit på senare år är att man ska filtrera luften i två steg. På så sätt kan man filtrera bort även så kallade VOC (lättflyktiga organiska ämnen), som annars kan ge symptom ungefär som sjukahussjukan, alltså ögonirritationer, huvudvärk och trötthet.

Filtrerar man i två steg ska det första filtret ha minst kvalitet F5, gärna F7. I nästa steg ska filtret ha minst kvalitet F7, idealiskt är F9.

Filtrerar man i ett steg, vilket fortfarande är vanligast, är F7 den lägsta kvalitet som rekommenderas. Ju högre siffra, desto bättre upp-tagningsförmåga har filtret.

“Vår hälsa påverkas kraftigt”

Anders Freyschuss, VD på Camfil Svenska AB.

◀ *Fotograf Lennart Nilssons bild visar sotpartiklar (gul färg) som trängt ner i lungvävnaderna.*

➡ – Många flyktiga organiska föreningar, VOC, bärs av partiklar, men för att få en effektiv avskiljning kan kemiska filter vara motiverade i stadsmiljöer, säger Anders Freyschuss

– Filter bör bytas regelbundet, vi brukar säga att man som en tumregel ska byta minst en gång om året. Filtreras man i två steg kan det andra filtret bytas mindre ofta, kanske så sällan som en gång vartannat år, säger Anders Freyschuss.

Släng gammalt

Att byta filter ofta, och att ha ett väl underhållet ventilationssystem, ger inte bara en bra inomhusmiljö. Filterbyte, och underhåll, är också förutsättningar för att ett system ska vara energisnålt.

Men vad gör man då med sina gamla filter? De är stora, smutsiga, och inte särskilt trevliga att hantera.

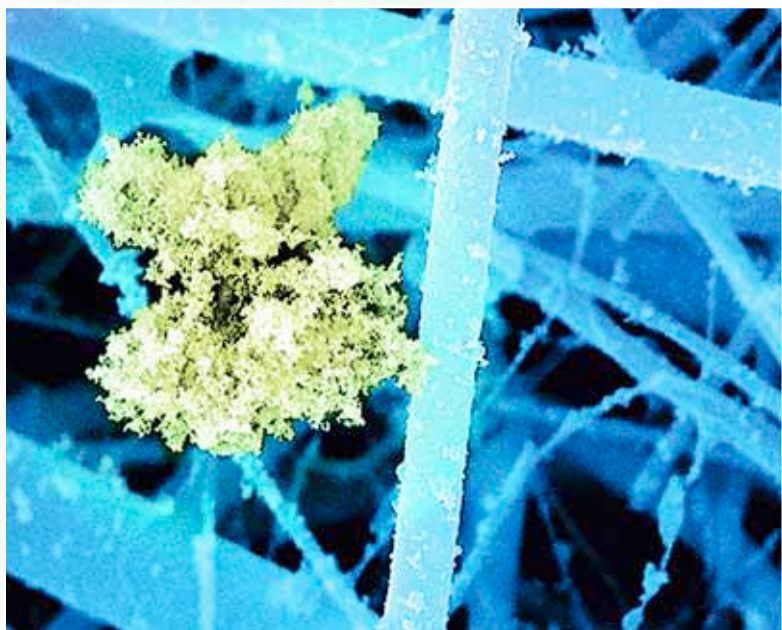
– De ska naturligtvis tas om hand korrekt, säger Anders Freyschuss och berättar om projektet Gröna Tunnan. Camfil Farr, teknikonsulten ÅF och återvinningsföretaget Sita har gemensamt tagit fram ett program för hur förbrukade filter ska tas om hand.

– Det är inte alltid så enkelt att göra rätt när det gäller avfallshandling, genom Gröna Tunnan är man dock säker på att man följer alla de regler som finns. Dessutom gynnar man miljön vilket är en viktig poäng för oss, säger Anders Freyschuss.

Mer om Gröna Tunnan finns att läsa på www.gronatunnan.se ■

▲ Ett korrekt valt och väl underhållet luftfilter är ett billigt sätt att skapa en miljö som människor mår bra av att vistas i. Ett bra filter tar bort även ultrafina partiklar.

▲ Bilden visar en typisk sotpartikel som har fångats upp av ett glasfiberfilter.

FAKTA

- Camfil Farr är världens största och ledande tillverkare av luftfilter och renluftslösningar. Camfil Farr är ett globalt företag, med 32 dotterbolag, 19 produktionsanläggningar och agenter i hela

Europa, Nordamerika och Asien. Forsknings- och utvecklingscenter finns i fyra länder.

- Camfil Farr-gruppen, med huvudkontor i Sverige, har fler än 2500 anställda och omsätter ca 3 miljarder.
- Företagets affärsidé är att till-

handahålla förstklassiga filterprodukter och service för att skydda människor, produktionsprocesser och miljön.

- Med mer än 40 års erfarenhet inom luftfiltrering, kan Camfil Farr erbjuda något som är viktigt för alla – ren luft.